

СЪД НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ ОБЩНОСТИ
TRIBUNAL DE JUSTICIA DE LAS COMUNIDADES EUROPEAS
SOUDNÍ DVŮR EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ
DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABERS DOMSTOL
GERICHTSHOF DER EUROPÄISCHEN GEMEINSCHAFTEN
EUROOPA ÜHENDUSTE KOHUS
ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ
COURT OF JUSTICE OF THE EUROPEAN COMMUNITIES
COUR DE JUSTICE DES COMMUNAUTÉS EUROPÉENNES
CÚIRT BHREITHIÚNAIS NA gCÓMHPHOBAL EORPACH
CORTE DI GIUSTIZIA DELLE COMUNITÀ EUROPEE
EIROPAS KOPIENU TIESA

EUROPOS BENDRIJŲ TEISINGUMO TEISMAS
AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK BÍRÓSÁGA
IL-QORTI TAL-GUSTIZZJA TAL-KOMUNITAJIET EWROPEJ
HOF VAN JUSTITIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN
TRYBUNAŁ SPRAWIEDLIWOŚCI WSPÓLNOT EUROPEJSKICH
TRIBUNAL DE JUSTIÇA DAS COMUNIDADES EUROPEIAS
CURTEA DE JUSTIȚIE A COMUNITĂȚILOR EUROPENE
SÚDNY DVOR EURÓPSKYCH SPOLOČENSTIEV
SODIŠČE EVROPSKIH SKUPNOSTI
EUROOPAN YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN
EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS DOMSTOL

Tisk a informace

TISKOVÁ ZPRÁVA č. 88/08

11. prosince 2008

Rozsudek Soudního dvora ve věci C-297/07

Staatsanwaltschaft Regensburg v. Klaus Bourquain

ZÁKAZ BÝT DVAKRÁT SOUZEN PRO STEJNÝ ČIN SE POUŽÍJE TAKÉ V PŘÍPADĚ ODSUZUJÍCÍHO ROZSUDKU, KTERÝ NEMOHL BÝT NIKDY PŘÍMO VYKONÁN

Cílem tohoto výkladu je zabránit tomu, aby určitá osoba v důsledku toho, že využila svého práva volného pohybu, byla stíhána za tentýž čin na území více smluvních států

Klaus Bourquain, německý státní příslušník, který sloužil ve francouzské Cizinecké legii, byl souzen pro dezerci a vraždu, v nepřítomnosti shledán vinným a odsouzen k trestu smrti rozsudkem francouzského vojenského soudu v Alžírsku z roku 1961. Uvedený soud měl za prokázané, že při pokusu o dezerci K. Bourquain výstřelem ze zbraně usmrtil jiného příslušníka Cizinecké legie, také německé národnosti, který mu chtěl v útěku zabránit. Klaus Bourquain, který uprchl do Německé demokratické republiky, se nikdy nedostavil k soudu.

Podle vojenského soudního řádu použitelného v roce 1961 v případě, že by se K. Bourquain znovu objevil, nebyl by vykonán trest, ale bylo by zahájeno nové řízení v jeho přítomnosti a případné uložení trestu by záviselo na výsledku tohoto řízení.

Po vydání rozsudku vojenského soudu nebylo zahájeno žádné jiné trestní řízení proti K. Bourquainovi ani ve Francii, ani v Alžírsku. V roce 2002 státní zastupitelství v Řezně provedlo kroky za účelem postavení K. Bourquaina před soud v Německu pro trestný čin spáchaný v Alžírsku.

Když bylo zahájeno nové řízení v Německu, trest uložený v roce 1961 ve Francii nebyl ve Francii vykonatelný, protože byl jednak promlčen, a jednak tato země přijala zákon o udělení amnestie vztahující se na události v Alžírsku.

Landgericht Regensburg (Zemský soud v Řezně), kterému byla věc předložena, má nicméně pochybnosti ohledně legality nového trestního řízení. Žádá Soudní dvůr, aby rozhodl o použití zásady *ne bis in idem* v schengenském prostoru. Tato zásada zakazuje, aby osoba, která byla pravomocně odsouzena ve státě, jenž je součástí schengenského prostoru, mohla být stíhána pro tentýž čin v jiném státě, mimo jiné pokud *sankce již nemůže být vykonána*.

Ve svém dnešním rozsudku **Soudní dvůr rozhodl, že zákaz být dvakrát souzen pro tentýž čin se použije také v případě odsuzujícího rozsudku, který nemohl být z důvodu procesních zvláštností nikdy přímo vykonán.**

Soudní dvůr nejprve upřesňuje, že odsuzující rozsudek vydaný v nepřítomnosti může v zásadě představovat procesní překážku zahájení nového trestního řízení pro tentýž čin.

Dále Soudní dvůr konstatuje, že rozsudek vydaný v roce 1961 v nepřítomnosti dotčené osoby je pravomocným rozsudkem i přesto, že sankci nelze okamžitě vykonat s ohledem na procesní povinnost zahájit nové řízení v případě, že se odsouzená osoba znovu objeví.

Soudní dvůr rovněž odmítá tvrzení, podle něhož zásada *ne bis in idem* vyžaduje, aby sankce byla přímo vykonatelná alespoň v den jejího vynesení, s tím, že důležité je, že trest již nemůže být vykonán v okamžiku, kdy je zahájeno další trestní stíhání.

Podle Soudního dvora je tento výklad potvrzen cílem schengenského *acquis*, kterým je zabránit tomu, aby určitá osoba v důsledku toho, že využila svého práva volného pohybu, byla stíhána za tentýž čin na území více členských států. Toto právo volného pohybu může být užitečně zaručeno pouze tehdy, když má osoba jistotu, že pokud bude odsouzena a pokud sankce, která jí byla uložena, již nebude moci být vykonána podle práva státu, ve kterém byl rozsudek vynesen, se může pohybovat uvnitř schengenského prostoru, aniž by se musela obávat stíhání v jiném členském státě.

Přitom v dotčené věci, v níž je nesporné, že uložený trest nebyl v roce 2002, kdy bylo zahájeno druhé trestní řízení v Německu, již vykonatelný, by bylo v rozporu s užitečným použitím zásady *ne bis in idem*, kdyby tato zásada nebyla použita pouze z důvodu zvláštností francouzského trestního řízení, které podmiňují výkon sankce novým odsuzujícím rozsudkem vydaným v přítomnosti obžalovaného.

Proto Soudní dvůr dospěl k závěru, že zákaz být dvakrát souzen pro tentýž čin se použije také na trestní řízení zahájené ve smluvním státě pro čin, za který již byl obviněný pravomocně odsouzen v jiném smluvním státě, i když podle práva státu, v němž byl rozsudek vynesen, trest, který mu byl uložen, nemohl být z důvodu procesních zvláštností nikdy přímo vykonán.

Neoficiální dokument pro potřeby sdělovacích prostředků, který nezavazuje Soudní dvůr.

Dostupné jazyky: ES, CS, DE, EN, EL, FR, IT, HU, NL, PL, RO, SK.

Úplný text rozsudku se nachází na internetové stránce Soudního dvora

<http://curia.europa.eu/jurisp/cgi-bin/form.pl?lang=CS&Submit=rechercher&numaff=C-297/07>

Zpravidla ho lze konzultovat od 12 hod SEČ v den vydání.

Pro více informací kontaktujte prosím Balázse Lehoczkého

Tel.: (00352) 4303 5499 Fax: (00352) 4303 2028